

Nr 299.

Av herr **Alexandersson**, om skrivelse till *Kungl. Maj:t* angående åtgärder för ökad användning av fisk inom landet.

Sveriges fiske och särskilt dess havsfiske har under de två senaste årtiondena genomgått en aktningvärd utveckling. Genom ett allmänt tagande i bruk av motorer i fiskets tjänst ha de ilandförda fångstmängderna starkt ökats. Härtill har naturligtvis också i hög grad bidragit införandet till vårt land av trålfiske med ångbåtar.

Att särskilt vårt havsfiske kunnat göra dessa stora framsteg, torde till väsentlig del böra tillskrivas den omständigheten, att statsmakterna på ett klokt och förutseende sätt givit fiskerinäringen sitt kraftiga stöd i dess strävan att följa med tidens utveckling.

Givet är dock, att i samma mån, som fisket lämnar större fångster, blir det allt angelägnare att se till, att det finns avsättningsmöjligheter för den fångade fisken och det till lönande priser. Detta är av särskild vikt nu, då såväl redskap och båtar som driftkostnader för fisket stigit till en förr oanad höjd.

Vi äro nu särskilt för avsättning av sill och en del andra fisksorter i väsentlig grad beroende av utländska marknader. Men det nuvarande läget visar det ödesdigra för vårt fiske i att i så hög grad som nu är fallet vara beroende av utlandet. På grund av vissa fiskens egen natur — särskilt sill — och makrillfiskets starkt växlande riklighet — torde vårt land alltid komma att bli beroende av möjligheterna till fiskeexport. Men det synes vara av stor vikt för vårt land att söka i högsta möjliga grad göra vårt fiske oberoende av den utländska fiskmarknaden.

Enda medlet härtill synes vara att söka uppdriva förbrukningen och förädlingen av fisk inom landet.

Allmänt känt torde vara, att fisk ej fått så stor användning bland

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 4 saml. 95 häft. (Nr 299—301.) 1

vårt folk, som den med hänsyn till pris och näringsvärde förtjänar. Under normala förhållanden ha som redan nämnts betydande mängder exporterats, isynnerhet av sill, till priser, som stå långt under vad sillens näringsvärde borde betinga. Det torde sålunda utan tvivel vara ett stort nationalekonomiskt intresse att söka i större utsträckning tillgodogöra sig fiskfångsterna inom landet.

Ett arbete i detta syfte har givetvis stora svårigheter att övervinna. Särskilt må nämnas landets stora utsträckning och över stora arealer glesa befolkning. Dessa omständigheter äro i hög grad ägnade att försvåra transporten och distributionen. Det är därför knappast att vänta, att fiskkonsumtionen hos oss skall vara proportionellt så stor som i ett tätt befolkat land, t. ex. Tyskland.

Dock synas även hos oss en hel del åtgärder kunna och böra vidtagas för ökande av fiskkonsumtionen. Jag tillåter mig i sådant avseende peka på några åtgärder, som synas mig kunna i hög grad bidra till nående av detta mål.

Sålunda borde en systematisk propaganda anordnas för spridande av kännedom om fiskens betydelse som födoämne och dess tillagning. Fiskfödan är för kroppen mycket sund och närande. Men härom liksom om fiskens rätta tillagning torde mångenstädes råda stor okunnighet. Särskilt gäller detta om havsfisken. För att öka kunskapen på detta område och för att därigenom åstadkomma större användning av fisk hava i Tyskland på olika ställen anordnats talrika kurser för att meddela undervisning om dessa ting. Helt säkert skulle liknande korta kurser eller demonstrationer i vårt land bliva till stor nytta. Vid en dylik undervisning borde naturligen också läggas vikt vid att påvisa, huru billiga flera fiskslag, framförallt sill, ställa sig i jämförelse med andra animaliska födoämnen.

Vidare synes frys- och kyltekniken nu ha nått den utveckling, att en större användning av densamma på fiskvaror borde kunna i hög grad bereda lättnader för avsättning. Vid rikliga fångster borde åtminstone någon del av det, som ej genast kan avsättas, kunna förvaras genom frysning för att sändas ut i handeln, när fisket blir mindre givande. Genom införande av kylvagnar i större omfång skulle färsk fisk kunna transporteras långa sträckor i vårt vidsträckta land även under den varma årstiden. Kyltekniken har över huvud taget helt visst i många avseenden stora uppgifter att fylla för åstadkommande av en bättre distribution av färsk fisk.

Slutligen må ock framhållas, att lämpliga åtgärder borde vidtagas,

för att rökning och konservering av fisk måtte komma till stånd i större omfattning än vad nu är fallet. I Tyskland, Holland och England finns en stor industri för rökning av fisk. Även hos oss finnas smärre rökerier, men för att de skola bliva av någon avsevärdare betydelse för avsättningen måste rökning drivas i större skala, så att de rökta varorna kunna säljas till billigare pris.

Industrien för inläggning av fiskvaror i burkar bör ock utvecklas, varvid jag även tänker på utsändande i marknaden av stekt sill. I Tyskland finns stora anläggningar för stekning av sill. Möjligen skulle dylika stekier kunna ha framtiden för sig även i vårt land.

Av det nu anförda torde framgå, att man har att pröva olika vägar för att åstadkomma ett större tillvaratagande inom landet av våra fiskfångster. Emellertid torde frågan böra närmare utredas och en plan utarbetas för ett kraftigt arbete på ifrågavarande område. Säkerligen torde ett framgångsrikt arbete härutinnan dock ej kunna komma till stånd utan medverkan från statens sida.

På grund av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utreda vilka åtgärder som kunna och böra vidtagas för att åstadkomma en ökad användning av fisk inom landet och för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan giva anledning.

Stockholm den 31 januari 1920.

Adolf Alexandersson.
